

ที่ นท ๐๘๑๐.๕/ว ๔๐๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงฯ ๑๐๓๐๐

๑๗ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง โครงการผู้เฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กช ๐๖๑๐.๐๖/ว ๓๐๔๐

ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมปศุสัตว์ ว่าได้จัดทำโครงการผู้เฝ้าระวังโรค เชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ การปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัด ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๔ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจ จะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อภายนอกเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้น ๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและสำนักงานปศุสัตว์อำเภอตามโครงการผู้เฝ้าระวังโรค เชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายทวี เสริมภักดีกุล

(นายทวี เสริมภักดีกุล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔
ผู้ประสานงาน นางสาวสาวีติรี คล้ายจินดา โทร. ๐๘๑ - ๑๗๔๓๗๓๔
นางสาวสุพรรณนิกา เยื่อย

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/ก๗๐ ๔๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 7452
วันที่ ~ ๕ ก.พ. ๒๕๖๒
เวลา.....

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ออนุมัติโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพื่อทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัด ทำให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดและใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๔ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ไดระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจนจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า ติดต่อกันเป็นเวลาก้อย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้ปัจจุบันที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการเพื่อให้การดำเนินงานมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ระดับ A เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย ขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ/

(@)

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ ๒๒๕๔
วันที่ ๐๔ ก.พ. ๒๕๖๒
เวลา.....

นายจีระศักดิ์ พิพัฒนพงค์สถาณ
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
ยังคงตัวผู้อำนวยการ

สสส.
เลขรับ ๗๕๐
วันที่ ๐๖ ก.พ. ๒๕๖๒
เวลา.....

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๗๘๑-๒
ไพรชนีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcontrol6@dld.go.th

โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องดินปลดโรคพิษสุนัขบ้า

ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่ทรงปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวได้กำหนด กลยุทธ์และตัวชี้วัด เอาไว้เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปดำเนินการตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือ ไม่ให้มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อให้แต่ละจังหวัดได้นำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคในระดับพื้นที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดว่าอยู่ที่ระดับใดจากทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับปลอดโรค ระดับ A ระดับ B และระดับ C ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จะผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปใช้ขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าทุกพื้นที่ที่ผลการประเมินเป็นพื้นที่ระดับ A จะต้องมีการสูงเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลายาวนานอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นฯ เป็นพื้นที่ปลอดโรค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องดินปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้

๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ ซึ่งดำเนินสูงเก็บตัวอย่างสัตว์ในห้องดิน เพื่อเฝ้าระวังโรคและใช้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างดังกล่าวประกอบการพิจารณาปรับปรุงให้ห้องดินเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้านั้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องดินปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการสูงเก็บตัวอย่างสัตว์ทุกห้องดินของจังหวัด ในพื้นที่ที่ไม่พบโรค(พื้นที่ ระดับ A) เพื่อเตรียมรับรองสถานะพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนห้องดินของจังหวัดในพื้นที่ ระดับ B และ C ให้ดำเนินการเก็บตัวอย่าง เพื่อเฝ้าระวังโรคเชิงรุกให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ อีกทั้งยังสามารถใช้ผลการตรวจตัวอย่างที่ได้ผลลบเป็นหลักฐานในการขับเคลื่อนโครงการ Thailand Rabies Awards ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระบรมราชโองการ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกในท้องถิ่นทุกจังหวัด พื้นที่ที่ไม่พบโรค(พื้นที่ระดับ A) เป็นการประเมินสถานการณ์สภาวะโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ และ拿出จากนี้ข้อมูลผลการตรวจสอบตัวอย่างจากการเฝ้าระวังเชิงรุกนี้ สามารถใช้เป็นหลักฐานการประกอบการขอรับรองห้องถีนปีลดโรคพิษสุนัขบ้าอีกด้วย

๓. เป้าหมาย

เก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกจังหวัด พื้นที่ที่ไม่พบโรค(พื้นที่ระดับ A) (ยกเว้น อบจ.) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถีน <http://www.dla.go.th> จำนวนทั้งสิ้น ๖,๘๔๓ ตัวอย่าง

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(๑) ศึกษาโครงการ และวางแผนการดำเนินการเก็บตัวอย่างตามแผนระยะเวลาในการเก็บตัวอย่าง ตามเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

(๒) ชี้แจงการแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้กับปศุสัตว์อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

(๓) ประสาน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

(๔) การเก็บและส่งตัวอย่าง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๕.๑) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอประสานการดำเนินงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ห้องถีนเป้าหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ห้องถีน สถานพยาบาลสัตว์ เครือข่ายผู้

ระวังโรคคืนในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรค ประชาสัมพันธ์ และประสานการเก็บตัวอย่างกับเจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๕.๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภออบรมชี้แจงวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง (เอกสารแนบ ๑)

ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง

๕.๓) ชนิดสัตว์ที่เก็บตัวอย่างให้พิจารณาเก็บตัวอย่างสัตว์ที่มีโอกาสที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เช่น สัตว์ที่แสดงอาการของโรค สัตว์ที่กัดคน สัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สัตว์ที่ตายตามห้องถนน และสัตว์ที่อยู่บริเวณเดียวกับสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค โดยให้เก็บตัวอย่างดังนี้ (เอกสารแนบที่ ๑)

๕.๓.๑) ตัวอย่างสุนัขและแมวรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๕.๓.๒) ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นๆ ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๕.๓.๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งตัวอย่างไปปัจงสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง

๕.๓.๔) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบันทึกข้อมูลการส่งตัวอย่างลงใน

- ๑) ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net: www.thairabies.net/trn) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์การส่งตัวอย่างเป็นตัวอย่างกรณีเฝ้าระวังโรคเชิงรุก (รับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้า)
- ๒) ระบบ e-Operation โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบ และหากทราบผลการตรวจวินิจฉัยให้ทำการบันทึกข้อมูลผลตรวจในระบบด้วย

๔.๖) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ได้แก่ ในส่วนตัวอย่าง ในตอบผลฐานข้อมูลในระบบ Thai rabies net และระบบ e-Operation เพื่อเก็บเป็นหลักฐานความถูกของการเบิกจ่ายงบประมาณ

๔.๗) จำนวนเป้าหมายของโครงสร้างเฝ้าระวังเชิงรุกมีผลต่อคณะแนวตัวชี้วัด โดยพิจารณาผลการดำเนินงานในฐานข้อมูลระบบ Thai rabies net ทั้ง ๒ รอบของตัวชี้วัด

๔) การสอบสวนโรค

๔.๑) กรณีที่พบผลบางไหสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสอบสวนโรคทางระบบวิทยาและดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไปแล้ว

๔.๒) รายงานผลการสอบสวนโรคทุกตัวอย่างที่พบรอบบางทางระบบ Thai Rabies Net

๕.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

๑) ดำเนินการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งให้ ซึ่งวางแผนการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายในเอกสารแนบท้ายที่ ๑

๒) ตอบผลการตรวจตัวอย่างทุกตัวอย่างทางระบบ Thai Rabies Net (ให้ตอบเฉพาะผลการตรวจสอบรายละเอียดตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งเป็นผู้ส่งตัวอย่างเป็นผู้ลงข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net)

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์เขต

๑) ตรวจสอบเป้าหมายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ติดตาม เร่งรัดให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถเก็บตัวอย่างตามชนิดที่ระบุในเอกสารแนบท้ายที่ ๑

๒) กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายให้ลงพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์ และร่วมหารแนวทางให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๒) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของเขตโดยใช้ข้อมูลจากระบบ Thai Rabies Net

๓) รายงานรวมปศุสัตว์ทาง email: dcontrol@dltd.dio.thภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๕.๔ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๑) วางแผน จัดทำโครงการ โดยกำหนดจำนวนเป้าหมายในการคุ้งเก็บตัวอย่างเพื่อการรับรองสถานะ จำนวนห้องตีนละ ๑ ตัวอย่าง และแจ้งไปยังทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมเข้าแจงผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการฯ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาคเป็นต้น

๓) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อใช้ในการเก็บตัวอย่าง ตามเป้าหมายที่แนบในเอกสารแนบท้ายที่ ๑

(๔) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขตเพื่อใช้ในการดำเนินการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ได้ตามเป้าหมาย

(๕) กำกับติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต และห้องปฏิบัติการ

(๖) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมทั้งประเทศเสนอกรมปศุสัตว์

๖. งบประมาณ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สัมภานุமงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค จำกัดงบประมาณ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ผลผลิตพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ กิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและขันสูตรโรคสัตว์ รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๐๖๗,๘๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

๖.๑ โอนงบประมาณแล้ว (ครั้งที่ ๑ งวดที่ ๑) จำนวน ๔๒๙,๘๐๐ บาท

๖.๑.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๑๙ จังหวัด (อ่างทอง, ลพบุรี, สิงห์บุรี, ชัยนาท, ตราด, หนองบัวลำภู, ศรีสะเกษ, บึงกาฬ, เชียงใหม่, ลำพูน, ลำปาง, แพร่, แม่ฮ่องสอน, อุทัยธานี, สุโขทัย, พังงา, ภูเก็ต, ชุมพร, นราธิวาส)

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งชา柙เพื่อขันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔๗,๖๐๐ บาท

๖.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๕ แห่ง - ค่าตรวจตัวอย่างฯละ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔๕,๒๐๐ บาท

๖.๒ โอนงบประมาณเพิ่มเติม จำนวน ๓,๑๗๗,๐๐๐ บาท

๖.๒.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๕๙ จังหวัด

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งชา柙เพื่อขันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๐๔๔,๐๐๐ บาท

๖.๒.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง - ค่าตรวจตัวอย่างฯละ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๑๓๔,๐๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๗.๒ หน่วยงานดำเนินการตามโครงการ

(๑) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ – ๙

(๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๑๙ จังหวัด

(๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ

๗.๓ หน่วยงานร่วมดำเนินการ/ประสานงานระดับพื้นที่

- (๑) เทศบาล/อบต./องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เมืองพัทยา
- (๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๗๒
- (๓) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๔) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- (๕) สถานีอุบมัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ท้องถิ่นเป้าหมายมีข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการรับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

เป้าหมายการส่งตัวอย่างและงบประมาณโครงการฝึกอบรมท้องถิ่นปลดโรคพืชสุนัขบ้า ปี งบประมาณ 2562

โครงการฝึกอบรมเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลดโรคพืชสุนัขบ้า ปีงบประมาณ 2562

หน่วยงาน	จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือ แมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิด อื่นๆ	เป้าหมาย หัวหมูด	โอนงบประมาณแล้ว (งวดที่ 1 ครึ่งที่ 1)			จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือ แมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย หัวหมูด	โอนงบประมาณเพิ่มเติม		
				ค่าเบ็ดเตล็ดอย่าง เดียวต่อหน่วย	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมหัวสิน	*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตด.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตด.)		*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตด.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตด.)	รวมหัวสิน
				*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตด.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตด.)							
ปศช.1												
ปศช.อาชญา	51	13	64	12,800		12,800						
ปศช.กลางบึง	100	25	125	25,000		25,000						
ปศช.สีงค์บึง	33	8	41	8,200		8,200						
ปศช.ชัยนาท	47	12	59	11,800		11,800						
ปศช.นนทบุรี							35	9	44	8,800		8,800
ปศช.ปทุมธานี							43	11	54	10,800		10,800
ปศช.อโยธยา							113	29	147	29,400		29,400
ปศช.สระบุรี							80	20	100	20,000		20,000
ปศช.กรุงเทพฯ							30	7	37	7,400		7,400
รวม	231	58	289	57,800		57,800	306	76	382	76,400		76,400
ปศช.2												
ปศช.จ้าว	34	9	43	8,600		8,600						
ปศช.สมุทรปราการ							5	1	6	1,200		1,200
ปศช.สศบ							70	17	87	17,400		17,400
ปศช.นราธิวาส							42	10	52	10,400		10,400
ปศช.ลันนาบุรี							61	15	76	15,200		15,200
ปศช.อชเชิงเทรา							65	16	81	16,200		16,200
ปศช.บึงกาฬสุนันทา							39	10	49	9,800		9,800
ปศช.นครนายก							35	9	44	8,800		8,800
ปศช.สระบึง							46	12	58	11,600		11,600
รวม	34	9	43	8,600		8,600	362	91	453	90,600		90,600
ปศช.3												
ปศช.นครราชสีมา							138	35	173	34,600		34,600
ปศช.บึงกาฬ							123	31	154	30,800		30,800
ปศช.อุบลฯ							71	18	89	17,800		17,800
ปศช.ศรีสะเกษ							142	35	177	35,400		35,400

โครงการฝึกอบรมเชิงรุกบรรจุห้องถังปลดล็อกโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ 2562

หน่วยงาน	จำนวน เป้าหมาย ทั้งสูงหรือ มาก	จำนวน เป้าหมาย ทั่วศัลว์นิธ อื่นๆ	เป้าหมาย ทั่งหมด	โอนงบประมาณแล้ว (งวดที่ 1 ครึ่งปี1)			จำนวน เป้าหมาย ทั่วศัลว์ ชนิดอื่นๆ	จำนวน เป้าหมาย ทั่วศัลว์ ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย ทั่งหมด	โอนงบประมาณเพิ่มเติม			
				ค่าเบ็ดเตล็ดอย่าง	ค่าวัสดุวิชาการฯ	รวมทั้งสิ้น				ค่าเบ็ดเตล็ดอย่าง	ค่าวัสดุวิชาการฯ	รวมทั้งสิ้น	
				*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง	(400/ตบ.)	(400/ตบ.)	(400/ตบ.)		(400/ตบ.)			
ปศช.อันคราชานี						172	43	215	43,000			43,000	
ปศช.เมือง						34	9	43	8,600			8,600	
ปศช.ขันแขมี						101	25	126	25,200			25,200	
ปศช.รัฐบาลเชียงใหม่						23	6	29	5,800			5,800	
รวม	0	0	0	0	0	805	201	1,006	201,200			201,200	
ปศช.4													
ปศช.หนองบัวคำภู	54	13	67	13,400		13,400							
ปศช.สกลนคร	112	28	140	28,000		28,000							
ปศช.เชียงกาน	47	12	59	11,800		11,800							
ปศช.ชุมแพ							162	41	203	40,600		40,600	
ปศช.อุดรธานี							143	36	179	35,800		35,800	
ปศช.เชียง							76	19	95	19,000		19,000	
ปศช.หนองคาย							46	12	58	11,600		11,600	
ปศช.เมืองหนองคาย							97	24	121	24,200		24,200	
ปศช.ภูดี							94	24	118	23,600		23,600	
ปศช.นราธิวาส							76	19	95	19,000		19,000	
ปศช.ยะลา							22	5	27	5,400		5,400	
ปศช.ยะลา							94	23	117	23,400		23,400	
รวม	213	53	266	53,200		53,200	810	203	1,013	202,600		202,600	
ปศช.5													
ปศช.เชียงใหม่	168	42	210	42,000		42,000							
ปศช.ลำปาง	46	11	57	11,400		11,400							
ปศช.ลำปาง	83	20	103	20,600		20,600							
ปศช.แม่พร.	66	17	83	16,600		16,600							
ปศช.แม่ฮ่องสอน	39	10	49	9,800		9,800							
ปศช.เชียงใหม่							78	19	97	19,400		19,400	
ปศช.พะยາ							56	14	70	14,000		14,000	
ปศช.เชียงราย							108	27	135	27,000		27,000	
รวม	402	100	502	100,400		100,400	242	60	302	60,400		60,400	

หน่วยงาน	โครงการฝ่าราชวงศ์จงรุกรบรองท้องบืนปลดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ 2562											
	จำนวน เป้าหมาย หัวสันช์หรือ แมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิด อื่นๆ	เป้าหมาย หัวหมา	โอนงบประมาณแล้ว (งวดที่ 1 ครึ่งที่ 1)			จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือ แมว	จำนวน หัวสัตว์ ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย หัวหมา	โอนงบประมาณเพิ่มเติม		
				*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตดย.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตดย.)	รวมทั้งสิ้น				*ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตดย.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตดย.)	รวมทั้งสิ้น
บศก.๖												
บศก.อุทัยธานี	50	13	63	12,600		12,600						
บศก.สุโขทัย	72	18	90	18,000		18,000						
บศก.อุบลราชธานี							63	16	79	15,800		15,800
บศก.มหาสารคาม							113	28	141	28,200		28,200
บศก.กำแพงเพชร							68	17	85	17,000		17,000
บศก.ตาก							47	12	59	11,800		11,800
บศก.พิษณุโลก							82	20	102	20,400		20,400
บศก.สิงห์บุรี							76	19	95	19,000		19,000
บศก.เชียงใหม่							101	25	126	25,200		25,200
รวม	122	31	153	30,600		30,600	550	137	687	137,400		137,400
บศก.๗												
บศก.กาฬสินธุ์							88	22	110	32,000		32,000
บศก.กาญจนบุรี							95	24	119	23,800		23,800
บศก.นราธิวาส							93	23	116	23,200		23,200
บศก.สมุทรสาคร							27	7	34	6,800		6,800
บศก.สุพรรณบุรี							25	6	31	6,200		6,200
บศก.พะเยา							62	16	78	15,600		15,600
บศก.ประจวบคีรีขันธ์							39	10	49	9,800		9,800
บศก.สุพรรณบุรี							98	25	123	24,600		24,600
รวม							528	132	660	132,000		132,000
บศก.๘												
บศก.พังงา	41	10	51	10,200		10,200						
บศก.ภูเก็ต	14	4	18	3,600		3,600						
บศก.ชุมพร	62	16	78	15,600		15,600						
บศก.มหาสารีรักษานา							123	31	154	30,800		30,800
บศก.ภูเก็ต							45	11	56	11,200		11,200
บศก.สุราษฎร์ธานี							99	25	124	24,800		24,800
บศก.ยะลา							22	6	28	5,600		5,600

หน่วยงาน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกบ่องท้องดินปอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ 2562											
	จำนวน เป้าหมาย หัวสูน้ำหรือ แม่น้ำ	จำนวน เป้าหมาย หัวตัวเขินด อื่นๆ	เป้าหมาย คงเหลือ	โอนงบประมาณเหลือ (งวดที่ 1 ครึ่งที่ 1)			จำนวน เป้าหมาย หัวสูน้ำหรือ แม่น้ำ	จำนวน เป้าหมาย หัวตัวเขินด อื่นๆ	เป้าหมาย คงเหลือ	โอนงบประมาณเพิ่มเติม		
				ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น				ค่าตอบแทนการ เก็บตัวอย่าง (200/ตด.)	**ค่าตรวจสอบตัวอย่าง (400/ตด.)	รวมทั้งสิ้น
ปศจ.ศรีสะกา							64	16	80	16,000		16,000
ปศจ.พังคลุง							46	12	58	11,600		11,600
รวม	118	29	147	29,400		29,400	400	100	500	100,000		100,000
ปศบ.๙												
ปศจ.นราธิวาส	70	18	88	17,600		17,600						
ปศจ.สงขลา							73	18	91	18,200		18,200
ปศจ.สตูล							25	6	31	6,200		6,200
ปศจ.ปัตตานี							88	22	110	22,000		22,000
ปศจ.ยะลา							48	12	60	12,000		12,000
รวม	70	18	88	17,600		17,600	234	58	292	58,400		58,400
รวมทั้งคืน	1,191	297	1,488	297,600		297,600	4,236	1,059	5,295	1,059,000		1,059,000
ผู้อิงปฏิบัติการ												
สภานับสุขภาพสัตว์แม่ขาตี	231	58	289		115,600	115,600	306	76	382		152,800	152,800
สภพ.ภาคตะวันออก จ.ชลบุรี	34	9	43		17,200	17,200	362	91	453		181,200	181,200
สภพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จ.ช.ฉะเชิงเทรา	213	53	266		106,400	106,400	810	203	1,013		405,200	405,200
สภพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) จ.สุรินทร์							805	201	1,006		402,400	402,400
สภพ.ภาคเหนือ(ตอนบน) จ.กำแพง	402	100	502		200,800	200,800	242	60	302		120,800	120,800
สภพ.ภาคเหนือ(ตอนล่าง) จ.พิษณุโลก	122	31	153		61,200	61,200	550	137	687		274,800	274,800
สภพ.ภาคตะวันตก จ.ราชบุรี					0		528	132	660		264,000	264,000
สภพ.ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	188	47	235		94,000	94,000	634	158	792		316,800	316,800
รวมทั้งคืน	1,191	297	1,488		595,200	595,200	4,236	1,059	5,295		2,118,000	2,118,000

* ค่าเก็บตัวอย่าง หมายถึงค่าเดินทางในการเก็บตัวอย่าง เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ

** ค่าตรวจสอบตัวอย่าง หมายถึง ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์ในการตรวจสอบตัวอย่าง

การทันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า

วิธีการตรวจวินัยจดจำโดยคอมพิวเตอร์ที่เข้าในห้องปฏิบัติการ วิธี 2 วิธี ที่

1. การตรวจด้วย Fluorescent antibody technique (FAT) เป็นวิธีการตรวจโรคพิษสุนัขเข้าได้โดยใช้ antibody ตัวเดียวไว้รับไว้โรคพิษสุนัขเข้าที่ติดต่อสากลตัวอย่างสามเรืองแสง Fluorescein isothiocyanate (FITC) ขึ้นกับ antigen ของไวรัสไวคอกซิลลูซุเข้าจากกลุ่มของสัตว์ที่สืบทอดกันมาเป็นโรคพิษสุนัขเข้า เกิดปฏิกิริยา antigen antibody complex เมื่อ結合ทั้งสองจะหักเหแสงเพื่อไวรัสพิษสุนัขเข้าออกฤทธิ์และเป็นสีเขียว

2. Mouse Inoculation Test (MIT) เป็นการตรวจโดยการฉีดเชื้อไวรัสไวรัสพิษสุนัขบ้าเข้าหนูขาว เพื่อสังเกตว่าจะมีปฏิกิริยาไวรัสไวรัสพิษสุนัขบ้าหรือ หนูขาวจะเริ่มแสดงอาการป่วยประมาณวันที่ ๕ หลังจากฉีด และพัฒนาไปใน 10-14 วัน ทั้งนี้จะย่อและสมบูรณ์พิษสุนัขขาว ที่ตรวจมาตรวจด้วยวิธี FAF เพื่อเป็นยืนยันว่า ถ้าหนูขาวไม่มีไข้ควร เป็นตัวต่อต้านเชื้อไวรัสสุนัขบ้า 21-28 วัน

การเก็บและส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษณุนิรบ้า

การเก็บและส่งจากผู้ตัวร่วมที่อุบัติเหตุไปรักษาพิเศษบ้านที่ถูกต้องที่สุด นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการตรวจวินิจฉัยโรค หากส่งจากหรือส่งว่าท้าวของลิ้นต์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ผลการตรวจวินิจฉัยผิดพลาดได้รึเปล่าก็ต้องความปรบบดีมาก

1. การเก็บตัวอย่าง

- 1) ถ้าเป็นสัตว์เลี้ยง เน่น แพะ หมาด้วย บรรจุยา กระเบน หนู ฯ สังได้ทั้งตัว
  - 2) ถ้าเป็นสัตว์ในถุง เน่น ลูกช้าง สุกี้ โโค กระเบน แพะ และ ม้า ฯลฯ ให้ตัดเฉพาะส่วนหัวชิดห้ายหอ (จะหัวจักกระโดดก็รีบหักกระดูกหัว) โดย
    - 2.1) ผูกตัวตั้งไม่ฝ่า ตามแหล่งที่มีคล
    - 2.2) ใช้มีดคมๆ หรือใบมีดใบใหญ่ๆ
    - 2.3) สวยงามเมื่อย่างที่ป่องทันทีได้ ถ้าไม่เมื่อยังเมื่อย่างอาจใช้ถุงพลาสติกใส่ลองชิ้น ถ้าถุงเมื่อยหาด หรือถุงพลา เสต็กษาควรหัวว่าตัดหัว ให้ล้างเมื่อต้มน้ำซักสะอาดและสะบู่หลาๆ ครั้ง
    - 2.4) มีตหรือคุณภาพชนิดที่ต้องการเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป ให้พั่นลายหรือคิ่วโดยทันทีในน้ำเต็อมานา 10 นาที
    - 2.5) ถ้าเก็บคร่าว ลงขี้มีด หรือดับพอก เนื้อตัวให้หัวแลบท่อยไว้ๆ แผ่ให้หัวหรือแผ่ให้หางยาวๆ ลาก 50 เซนติเมตร

2. วิธีการส่องตรวจย่าง

- 1) นำตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ไว้ถูกราดด้วยน้ำยาทราย ทิ้ง วางปากถุงปิดทึบแล้วตักบางให้แน่น
  - 2) ห่อตัวยังกระดาษพื้นสีฟ้าพิมพ์หน้าๆ และไว้ถูกราดด้วยพลาสติดกรอบไฟกลุ่มปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
  - 3) ใส่ตัว คัตติของพลาสติก คลื่อๆ ไว้ใน กระถางที่มีน้ำแข็ง หรือภารทน้ำในหลอด ไวน้ำเย็นร่องก้นประมวล
1/4 ของภาชนะ นำหัวท่อตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ไว้ส่องไป เป็นรูเข็งกอบพับให้แน่นพอดีจะปิดฝ่า
ภารทน้ำได้อย่างมิดชิดและแน่น
  - 4) หันหน้าไปทางใต้เมืองเพราเดีย ทิ้งน้ำแข็งเข้าลงกระชังหัวให้แน่นอ้อมเครื่องซีอิ๊วสารารินส์กากาตะระจี๊ด
  - 5) นำไป เสียห้องเก็บกากาตะระจี๊ดที่บ้านใน 24 ชั่วโมง